

THE BRITISH ESPERANTIST

WITH WHICH IS INCORPORATED

INTERNATIONAL LANGUAGE

VOL. XXXII, No. 408

APRIL, 1939

La Redakcio Komentas

ANTAŬ precize unu jaro ni dediĉis ĉi tiun paĝon al la sorto de Aŭstrio, ĵus enkorpigita en la Germanan Regnon. Prave ni antaŭvidis la ĉesigon de la tre aktiva Esperanto-movado en tiu lando—ĝis tiam unu el niaj plej brilaj teritorioj—kaj kvazaŭ nekrologe memorigis niajn legantojn pri la servoj, kiujn la mortinta respubliko faris al nia afero.

Hodiaŭ ni havas la malfeliĉan devon, fari la saman funebran taskon por ankoraŭ alia teritorio. Kiam ni skribas ĉi tiujn vortojn, ĵus ĉesis ekzisti la Ĉeĥoslovaka Respubliko; du el ĝiaj tri provincoj restintaj post la Interkonsento de München fariĝis, en iu senco ankoraŭ ne tute klare difinita, parto de "Grandgermanujo", tiel aliĝante al la "mallumaj landoj" kiom koncernas Esperanton.

Gis Revido

Estas tute nature, ke en tiu nova respubliko, tiel esperplene fondita antaŭ dudek jaroj, Esperanto estis ŝatata kaj honorata. La loĝantaro estis diverslingva, kaj havis antaŭ si la taskon vivi harmonie malgraŭ tiu diverseco, laŭ la pruva ekzemplo de Svislando. Krom tio, la plej granda elemento en tiu loĝantaro konsistis el popoloj, kiuj dum 300 jaroj vivis sub la regado de fremdlingva ŝtato, kaj tial povis kompreni la valoron de neŭtrala lingvo.

Jam en 1921 la ĉefurbo de la juna ŝtato gastigis Universalan Esperanto-Kongreson, la duan post la milito, kaj niaj samideanoj en Praha montris sin lertaj organizantoj. De tiu tempo nia afero ĝuis la moralan subtenon de la Prezidanto-Liberiginto Tomas Garrigue Masaryk, kaj de lia fidela disĉiplo kaj posteulo Eduard Beneš, kiu en la epoko de la Kongreso de Praha estis Ministro por Eksterlando. Ĉi tiu laste nomita ŝtatestro bonvolis reprezentigi sin

oficiale ĉe nia Trideka en Londono en la pasinta jaro.

En nia paĝo por Radio la koncerna redaktoro faras tributon al la ĉeĥoslovaka radio, kiu estis la pioniro de teatraj disaŭdigoj en Esperanto. Sendube la "Verda Stacio" en Brno jam lastfoje deziris bonan nokton al sia tutmonda aŭskultantaro.

Ĝis revido, karaj samideanoj ĉeĥaj kaj slovakaj! Ĝis nova tagiĝo!

Libertempoj

En marto ni dediĉis paragrafon de niaj komentoj al la diversaj ferio-kursoj okazontaj dum la venonta somero. Intertempe alvenis informo pri ankoraŭ du similaj aranĝoj. Laŭ ĉiujara kutimo la tre energia grupo en Dunkerque kaj Malo-les-Bains organizas kursan semajnon ĉe la franca marbordo en julio.

La nove fondita Tutmonda Junulara Organizo aranĝas semajnon por la junuloj en Tervueren, Belgujo, en aŭgusto. Por ambaŭ ferioj la turisma fako de B.E.A. organizas karavanojn, kaj ties detaloj troviĝas en la nuna numero.

Esperanto sur la Ekrano

Niaj legantoj jam legis en nia gazeto kaj aliloke pri la grava decido de la reĝisoro de la filmo *Idiot's Delight*, utiligi Esperanton kiel neŭtralan fremdlingvon. La filmo estas jam farita, kaj nia senlaca kunlaboranto E. D. Durrant, kiu ĉeestis varban antaŭmontron, priskribas ĝin en la sekvonta paĝo. Ni reproduktas bildon montrantan Clark Gable kun aliaj geaktoroj; bedaŭrinde, pro ĝia malgrandeco oni apenaŭ povas legi la Esperantajn vortojn en la fono.

Se vi volas gratuli la reĝisoron, jen la adreso: Mr. Clarence Brown, c/o Metro-Goldwyn-Mayer Studios, Culver City, California, U.S.A.

MILLIONS WILL HEAR ESPERANTO

Neutral Language featured in New Film

By E. D. DURRANT

NORMA Shearer and Clark Gable are box-office attractions to all film-fans, and in their latest film, *Idiot's Delight*, they will be seen by Esperantists with even greater interest than before. This is the first general full-length film to feature Esperanto, and the fact that it contains such well-known stars, and is produced by Metro-Goldwyn-Mayer under the direction of Clarence Brown, is a sufficient recommendation of its entertainment value.

It is based on the famous play of the same name, written by Robert E. Sherwood, woven round the lives of an American War Veteran, Harry, played by Clark Gable, and a chorus girl, Irene, portrayed by Norma Shearer. From America the action is transferred to an unnamed European country, where Harry is stranded with a troupe of blonde dancing girls by an outbreak of war, and Irene appears in the company of a munitioneer. The final scenes concern the events happening around these stranded people in the hotel, which is eventually destroyed in a bombing raid.

In the original play that country was Italy; but to stage the action there and to introduce Italian into the dialogue of the inhabitants would have brought down trouble on to the film. Eventually Clarence Brown decided to avoid reference to any particular country by using Esperanto, and so remove diplomatic difficulties. According to the March number of *Esperanto Internacia*, Clarence Brown stated: **"For many years I have said that Esperanto could prove very useful for the films, particularly for films of an international appeal. I have often recommended the neutral language because it would ease the language problem for films which go into many countries. On this occasion I have decided to employ**

[Photo: Metro-Goldwyn-Mayer]

possible reproach, while the clarity more than demonstrated the suitability of the language for film recording. Since it was introduced in this case as "local colour," there was naturally only a very small proportion of the conversation in Esperanto. To have given more would have been to overdo the effect for non-Esperantists. For our part we can rightly consider its inclusion an important recognition for Esperanto.

Norma Shearer and Clark Gable do not themselves speak in Esperanto, but among those who do is Joseph Schildkraut, in the rôle of a frontier guard captain. Also various direction signs and inscriptions are written up in Esperanto. Joseph R. Scherer, President of the Esperanto Association of North America, was language adviser, and the quality of word perfection deserves high compliment to all concerned.

In the trade version, at least, there was no reference to Esperanto in the introductory titles, and if this is omitted in the final showings it does seem somewhat unfortunate from all points of view.

The première of the film will take place at the "Empire," Leicester Square, London, within the next few weeks, and general release will probably be during the early autumn.

This film certainly deserves success. Not only is it primarily good entertainment, but it has a lesson against war for all who can read between the lines.

Esperanto to solve a censorship problem."

I have had the privilege of attending the Trade Show in London, and was very pleased indeed at the exceptionally high standard of the Esperanto conversation, which was a delight to hear. The conversation was natural and free from any

COME TO WESTON-SUPER-MARE

BRITISH ESPERANTO CONGRESS—WHITSUN 1939

An interview with the BRITISH CONGRESS SECRETARY, LIONEL MAY, and with the Director of Entertainment, FRANK BUCKLEY.

By our Special Correspondent.

O.S.C. : Well Mr. May, you certainly seem to have an ambitious programme for us at Whitsun—you must be expecting a record number ?

L.M. : Definitely ! We hope it will be the most successful Congress since the War. We are expecting Esperantists from all over Britain to come by train, car, bus, cycle and boat.

O.S.C. : Boat ?

L.M. : Yes. There is a boat service from Bristol and the Welsh Ports. And of course there will be Hikers.

O.S.C. : You'll have to get a Camp site for them.

L.M. : We've got two. The official "Tendarejo" is at Hill View Farm on the Locking Road. Within easy reach of the Sea-Front and Town Hall. Plenty of tent space there, and chalets and restaurant. Hot meals at any time of the day.

O.S.C. : There's luxury for you ! But how about us lazy ones—the ones that want ordinary accommodation ?

L.M. : We have an expert Accommodation Committee dealing with that. We've secured the pick of the Town's Whitsun Accommodation at a wide scale of prices. In fact one lady has written us to say that she can do "Bed and Breakfast" for 1/9 a head !

O.S.C. : That's reasonable enough ! You want to make it a low-priced holiday then.

L.M. : That's the idea. By keeping prices reasonable, we want to be the Mecca of every cyclist, hiker, and motorist who can be free at Whitsun to fly the Esperanto Pennant. Our big Whit-Monday Excursion will cost only 6/6, and for that remarkable figure we will do a whole-day tour through the Mendips and the world-famous Cheddar Gorge, visiting "The Rock of Ages" at Burrington Combe and the ancient Cathedral of Wells, and we lunch at and visit the marvellous caves at Wookey Hole.

O.S.C. : You've come to some good arrangements with the Local Council and the Development Board, haven't you ?

L.M. : Yes. They have placed the Town Hall at our disposal for the whole Congress, and we shall be the Mayor's guests at a reception at the Winter Gardens. The famous Winter Gardens Orchestra will play for the Congress Ball.

O.S.C. : And how about entertainment—the Shows ?

L.M.—We have a Concert Party programme on the Friday evening of the "Interkonatiĝo", and a big Esperanto Revue on Whit-Monday night—but you'd better ask Frank Buckley—he's in charge of Production.

O.S.C. : What ! Frank Buckley, the author of the play that's being broadcast from Paris ?

L.M. : Yes. He's over there by the piano.

O.S.C. : Hello, Mr. Buckley, are we interrupting rehearsals ?

F.B. : Not at all. But we've plenty to do. Nine new plays and sketches before we ring up on the Congress Programme.

O.S.C. : Nine ?

F.B. : Yes. Here's the list. Two straight plays, a melodrama, and half-a-dozen comedy sketches—all original.

O.S.C. : Quite an addition to Esperanto Literature. What's this Play here ? *Baleto* ?

F.B. : That's an intriguing little serio-comedy that opens in August, 1914. A girl in the Ballet falls in love with a titled officer who is called up. Just enough humour to prevent it becoming a tragedy.

O.S.C. : Sounds healthy enough. And *Susan Donovan* ?

F.B. : That's a psychological study of motive—three characters.

O.S.C. : How terrifying. I hope you're not going to make things too highbrow for us, Mr. Buckley.

F.B. : Well our next one is *The Murder in the Red Barn*. How's that for your other brows ?

O.S.C. : That sounds rich. Are you going to kill Maria Marten ?

F.B. : Yes, and hang William Corder—but there's Tim Bobbin to supply the comedy element.

O.S.C.: And *La Domo Fantomata*—I suppose that's "The Haunted House"?

F.B.: Yes. That's purely farcical. We don't pretend to have ideals or art in that. We just let ourselves go in a glorious uproarious riot of Esperanto nonsense.

O.S.C.: See, you come from an old theatrical family, don't you, Mr. Buckley?

F.B.: Yes, my people have been in the theatre for 200 years.

O.S.C.: And you still write for the stage?

F.B.: I had a three-act comedy produced last autumn and have done a radio play, but I'm specialising in Esperanto Plays now.

F.B.: Rather. In fact the Bristol Esperanto Dramatic Group hopes to publish a collection of its plays and sketches after the Congress.

O.S.C.: Well let's hope it includes your famous *Ĉeĥoslovaka Porko*. But what if any of the audience don't understand Esperanto?

F.B.: We have two star pianists leading an augmented orchestra and one of the finest tenors in the West—so that should interest any audience. Actually most

of the comedy sketches and playlets are taken from old harlequinades and pantomimes so that everyone will understand them—and we want even the beginners to join in our new Esperanto version of *Under the Spreading Chestnut Tree*!

O.S.C.: I'm getting quite enthusiastic. Music — Comedy — Tragedy — Farce — Drama. Fresh air and lovely Mendip scenery. Fine excursions. Congress gaiety—sounds as though we're in for a good time—don't you think so, Mr. May?

L.M.: I don't know. I'm too worried about getting those "aliĝiloj" in early.

O.S.C.: I'll remind our readers for you, Mr. May. Don't you worry! Here, I'll do it now: **"Have you sent in your application form for the Congress? Do it to-day and . . ."**

COME TO WESTON-SUPER-MARE AT WHITSUN!!

OFFICIAL BULLETIN No. 7

Patrons.—H.R.H. The Duke of Connaught, K.G., His Worship The Mayor of Weston-super-Mare (Alderman Henry Butt, J.P.), Councillor A. J. Heyburne, Vernon Bartlett, Esq., M.P., George Lansbury, Esq., M.P., Rev. R. Guy Ramsay, M.A., Harold Bing, M.A., Alderman H. J. Maggs.

Headquarters.—The Town Hall of Weston-super-Mare is to be used as Kongresejo.

Membership.—The charge for Congress Tickets will be 3/6 for adults (1/6 for young people under 18) if applied for before **April 15th** (see special concession on front cover); after that date definitely 5/-. Membership forms were sent out in the January number of THE B.E., but the Congress Secretary will gladly send further copies to anyone desiring them. **JOIN NOW.**

Programme.—A provisional programme was printed in THE B.E. for February. Latest additions are as follows:—

SATURDAY, MAY 27th, 11 a.m.—Meeting of the B.E.A. General Purposes and Propaganda Committee.

SATURDAY, MAY 27th, 11 a.m.—Public propaganda meeting by the SOCIETY OF BRITISH ESPERANTIST TEACHERS, with film of international Children's Holiday at Groet, Holland. (In Committee Room).

SATURDAY, MAY 27th, 4 p.m.—Meeting of the Internacia Ligo por Paco per Libera Tero.

Lodgings.—Intending members and those already enrolled are earnestly requested to send on their orders to the Congress Secretary as early as possible; accommodation is available (*i.e.*, Bed and Breakfast) from 3/6 per head in private houses, from 6/6 per head in Board Residences, and from 8/6 in hotels, per night. Particulars of camping facilities appeared in the March bulletin.

Donations and Guarantee Funds.—Assistance to either of these will be gratefully received.

Official Address for all Congress matters is:—Lionel H. May, 28 The Boulevard, Weston-super-Mare, Somerset.

II
EASTER COMMENCES A
A NEW PHOTO-
II GRAPHIC SEASON, AND TO
GET THE
BEST RESULTS
II THIS YEAR
START AT ONCE TO SEND
YOUR FILMS TO:—
II THE PARAMET CO., LTD.,
142, HIGH STREET,
LONDON, E.17.
A QUALITY
SERVICE AT NO EXTRA
COST.
II

The Esperanto Student

MIAJ AMIKOJ

En mia ĉambro hejme mi havas multajn bonajn, tre bonajn amikojn. Mi havas nur unu malgrandan ĉambron, kun malmultaj mebloj, kaj nur du seĝojn. Tial miaj amikoj sidas—ne sur seĝoj—sur bretoj. Jes, sur la bretoj. Ĉu vi divenis?

Jes. Libroj!

Inter miaj multaj libroj—preskaŭ la tuta kolekto estas Esperantaj libroj—mi havas kelkajn tre bonajn, kelkajn tre interesajn, kaj aliajn, kiuj aspektas belaj. Mi havas tiujn lastajn, ĉar ne nur la enhavo de libro estas grava—kvankam tiu parto estas la plej grava—sed ankaŭ la aspekto de libro estas tre grava. Multaj estas romanoj, multaj aliaj estas gramatikaj libroj, kelkaj estas sciencaj aŭ teknikaj libroj, aliaj, artistaj libroj. Kaj staras en la angulo de unu breto grupo de poemlibroj. Tiun angulon mi tre ŝatas, ĉar mi ŝatas la poemojn, kaj en tiu angulo mi havas nur librojn, kiuj donas al mi personan plezuron.

En unu aparta loketo staras dudek libroj, la plej valoraj en la tuta kolekto. Ili estas belaj, grandaj, dikaj, interesaj kaj—multekostaj. Sed mi fieras pri la posedo, kaj sentas ĝojon, se mi nur rigardas ilin.

Tie staras la *Enciklopedio de Esperanto*, *Per Balono al la Poluso*, *Luno de Izrael*, *Vivo de Nia Sinjoro Jesuo*, *Jarmiloj Pasis* (la plej belaspekta libro, kiun mi iam vidis en la Esperanta mondo), *Hura!*, *Sinjoro Tadeo*, *Arĝenta Duopo*, *Rigardu la Teron*, *Sankta Bibilio* kaj inter aliaj la plej grava inter la plej gravaj esperantaj libroj, *La Originala Verkaro de L. L. Zamenhof*. Tiun lastan libron mi preskaŭ amas. Ĝi estas tre, tre interesa, kaj kiam mi legas ĝin, mi scias, ke Esperanto estas ja viva, bela, esprimoplena lingvo.

Kiam mi estas laca, mi legas facilan romanon, aŭ bonajn poemojn, aŭ amuzan novelon. Se mi havas studan humoron, mi legas gramatikon, aŭ historion de la mondo, aŭ politikajn verkojn. Se mi sentas entuziasmon pri Esperanto, eble mi legas pri la pioniroj de la movado, pri la vivo de Zamenhof, aŭ pri la progresoj de Esperanto dum la jaroj. Ĉar mi havas multajn librojn, la elekto estas tre vasta kaj libera.

Jes. Bonaj libroj estas bonaj amikoj! Ili neniam estas lacaj. Neniam ili rifuzas,

se vi petas ĝojon. Ili staras silente sur la bretoj kaj atendas vian venon; kaj kiam vi prenas ilin, ili prezentas al vi la plej bonan, kiun ili havas. Se vi posedas librojn, bonajn librojn, kiujn vi elektis kun saĝo, vi neniam estos sen amikoj.

RAJT

If you were to read the word at the top of this article *aloud* you would get an idea of what it meant. It is an English word, the sound of which has been expressed in Esperanto letters.

But what does it mean?

Unless it is spelled out in English one cannot tell what the real meaning of the word is. Even then it is not obvious until the word appears in text.

It may be spelt in any of these ways:

1. rite
2. right
3. write
4. wright

No. 1 is a religious or solemn ceremony. No. 3 is to form words, usually with a pen or pencil. No. 4 is either a name for a man, or for a craftsman (wheelwright, playwright, shipwright). But No. 2 is the worst. It may mean (a) on the *right* hand side, (b) correct, (c) to be in the *right*, on the *right* side of an argument, (d) to have the *right* to do something, (e) to be at an angle of 90° to a line—a *right-angle*, (f) to set *right*, to *right* a wrong. And each of these meanings in Esperanto must have a different translation: TRANSLATE MEANINGS NOT WORDS.

No 1 would normally be translated by "*rito*". No. 3 by "*skrib-*" with the appropriate verb ending. No. 4 would not be translated if it were a boy's name; if it were a craftsman it may be translated by a simple "*-isto*" or perhaps with an additional root, as "*radfaristo*", "*ŝipkonstruisto*", etc.

No. 2 would be variously translated according to the meaning. (a) *dekstra*, or *dekstre*; (b) *korekta*, *ĝusta*; (c) (*esti*) *prava*; (d) *rajto*; (e) *orta*; (f) *bonigi*, *ĝustigi*; and in various dictionaries you will see extensions of this word with the senses "*taŭga*", "*plene*", "*tute*" (full right up, came right out), "*justa*", "*rekte*", and so on.

Now the object of this article is not to show the ambiguity of the English language. The writer has a profound respect for that language, and delights in reading good English, both prose and poetry. The aim of this series of articles is to tackle a few of the problems which meet a student during the early stages, and to show him how to overcome those difficulties. This particular article aims to show that it is useless to think of a word in English, then look up its Esperanto equivalent. You

must first know the meaning of that word, then either look up the Esperanto word which will best express that meaning, or express the thought with other words.

There are many words in English which change their meaning according to the context. The phrase "when you *went* out" might be *kiam vi eliris*, but "if you *went* out" would be *se vi elirus*. So just keep in mind the little phrase in big type higher up. TRANSLATE MEANINGS NOT WORDS.

PECO POR PROGRESINTOJ

ELEGANTAN TRADUKON, mi petas.

If I hadn't known you weren't going to go to the theatre I shouldn't have asked John not to go, and to give me a hand to give the back rooms a thoroughly good cleaning out before it got too late and we had Christmas on top of us.

Sendu al mi ; p.a. Redakcio, THE B.E., 142 High Holborn W.C.1, kiel eble plej frue en la monato. Se vi havas tre malfacilajn frazojn tradukindajn, sendu ilin al mi, kaj—se mi opinias ilin uzindajn—mi eble uzos ilin ĉi tie.

(En ĉi tiu angulo mi esperas prezenti ĉiumonate unu aŭ plurajn iom malfacilajn frazojn, kiujn vi povos traduki kaj sendi al mi. Se mi ricevos bonajn tradukojn, mi presigos ilin en iu sekvanta numero).

P. E. DA GOGO.

KOMUNA KANTLIBRO

Redaktita de H. W. kaj N. HOLMES.

LA [^]CIE-BEZONATA KANTARO

kun

VORTOJ KAJ MUZIKO

de

33 KANTOJ

64 paĝoj.

Prezo : 1ŝ. 2p. afrankite.

Eldonita de

THE ESPERANTO PUBLISHING COMPANY, Ltd.

Mendu ĉe

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION,

142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1.

Radio-Sekretario : E. D. DURRANT, 263a, King's Court, Alexandra Ave., Harrow, Middx.

ESPERANTA RADIOPROGRAMO—APRIL 1939

Tago kaj Dato.	Horo (GMT)*	Stacio.	Ondlongo Metroj.	Potenco Kv.	Programo.
Dimanĉo : 2, 9, 16, 23, 30..	08.45–09.00 ..	Lille ..	247	60	P.
2, 9, 16, 23, 30..	09.10–09.25 ..	Kortrijk ..	204	.1	P.
9, 23 ..	15.00–15.20 ..	Wallonia ..	201	.1	P.
2 ..	18.10–18.25 ..	Athlone ..	531	100	P.
2, 9, 16, 23, 30..	18.00–18.30 ..	Reykjavik ..	1442	100	K.
2 ..	21.00–21.20 ..	Bulgaraj Stacioj ..	—	—	P.
9, 23 ..	22.40–23.10 ..	Hilversum ..	1875	150	P.
Lundo : 3, 10, 17, 24 ..	17.40–18.00 ..	Sottens ..	443	100	K.
3, 10, 17, 24 ..	19.00–20.00 ..	JV2RL Caracas ..	51.72	—	P.
3, 10, 17, 24 ..	20.50–21.05 ..	{ Rome I ..	420	50	P.
		{ Rome 2RO ..	31.13	25	P.
3, 17, 24 ..	22.45–23.30 ..	Paris PTT ..	431	120	T.
10, ..	23.00–23.45 ..	Radio-Paris ..	1648	80	T.
Mardo : 18 ..	18.10–18.25 ..	Athlone ..	531	100	P.
4 ..	19.35–19.45 ..	Bordeaux-Lafayette ..	268	35	I.
4, 11, 18, 25 ..	20.20–20.35 ..	Kaunas ..	1961	7	P.
4, 11, 18, 25 ..	21.00–21.10 ..	Turi ..	410	20	P.
4, 11, 18, 25 ..	22.30–22.45 ..	PRF Rio de Janiero ..	31.58	15	P.
Merkredo : 5, 12, 19, 26 ..	01.45–02.45 ..	Mexico XEGR ..	50.17	—	P.
5, 12, 19, 26 ..	18.15–18.30 ..	Montpellier ..	224	1.5	K.
12, 26 ..	21.00–21.30 ..	Bulgaraj Stacioj ..	—	—	—
Ĵaŭdo : 6, 13, 20, 27 ..	09.30–09.45 ..	Paris PTT ..	431	120	P.
Vendredo : 7, 14, 21, 28 ..	01.45–02.45 ..	Mexico XEGR ..	50.17	—	P.
Sabato : 1, 15, 29..	16.10–16.25 ..	Jarsfeld ..	415	17	P.
1, 8, 15, 22, 29..	17.40–18.00 ..	{ Roma 2 ..	245	60	P.
		{ Roma IRF & 2RO9 ..	30.5 & 31.2	25	P.
1, 15, 29..	20.00–20.15 ..	Johannesburg ..	49 & 31	—	P.

* Aŭskultu unu horon pli malfrue post la 15a, krom por francaj kaj irlanda Stacioj.

Kodo : P=Parolado. K=Kurso. T=Teatraĵo. I=Informoj.

Honorsaluton, Ĉeĥo-Slovakujo !

Kiam mi eksidas ĉe mia skribmaŝino, la laŭtparolilo anoncas pri la malapero de via multŝatata lando el la vico de la liberaj teritorioj. Ankoraŭ alia terpeco konsumiĝas de “politikaj eventoj”—kaj niaj karaj geamikoj kaj porpacaj batalantoj enombriĝas. Viaj Esperantaj voĉoj famiĝis ĉie inter la Esperantistaro kaj eĉ inter la nekonantoj de nia lingvo. Mi ne povas preterlasi ĉi tiun okazon esprimi koran kunsenton kun vi, kaj amaran bedaŭron pri la cirkonstancoj, kiuj silentigas vin . . kaj mi estas tute certa, ke en ĉi tiu penso ĉiuj britaj samideanoj partoprenas. Al vi apartenas la honoro esti la unuaj elsendintaj vere artajn disaŭdigojn. Viaj teatraj prezentadoj famiĝis, kaj ni Esperantistoj ĝojis, ke la mortinta Karel Čapek simpatiis kun nia movado kaj permesis, ke liaj

verkoj estu Esperante dissendataj. Nun-momente vi estas forkurtenitaj de ni . . . sed ĉiam ni tenos vian ekzemplon alte en la memoro, kaj via estimata agado estos ĉiam pli harda impreso instiganta nin daŭrigi la luktadon. Silenta estas via voĉo . . . sed ĝi gajnos milojn da amikoj, kiuj sopiras je ĝi.

* * *

Memorante niajn ĉefajn geamikojn, ni pli forte subtenu tiujn samideanojn, kiujn ankoraŭ sukcesas disaŭdigi en nia lingvo. La luktado fariĝas pli streĉa, sed ni estu taŭgaj plenumi ĝin. Bedaŭrinde pluraj legantoj ne sufiĉe konscias pri tiu devo, kaj mi elkore petas vin nepre skribi al ĉiuj stacioj, kiuj disaŭdigas Esperantlingve, dankante ilin pro la vintraj elsendoj, kaj petante ilin daŭrigi tion. Precipe memoru

la francajn elsendojn—proksimume nur 150 leteroj venis de Anglujo! Ĝustigu tiun mankon, kaj ĉiu skribu; samtempe estus bone peti pli fruan horon de elsendo. La adreso estas *Courrier des Auditeurs*, 107 rue de Grenelle, Paris, 7e.

Ĝenerale oni povas skribi al la Esperanta Parolanto, ĉe la koncerna stacio, kaj tio sufiĉas kiel adreso.

Kiel la supra programo montras, la bulgaraj stacioj nun plimulte elsendas Esperante — adreso: *Radio Sofia*, ul. *Moskovska* 19, Sofia, Bulgarujo.

La italaj aŭtoritatoj disponigas al nia lingvo ankoraŭ alian mallongondan stacion, kaj daŭrigas la eldonon de senpaga monata programlibreto, havebla laŭpete de *La Esperanta Voĉo*, Radio-stacioj E.I.A.R., Via Montello, 5, Roma, Italujo.

BERN CONGRESS TRAVEL PARTIES SPECIAL NOTICE

For the convenience of those Congress members whose work will not allow them to travel with our parties leaving London at 10 a.m. on Friday, 28th July, it has been decided to put forward the departure time of *Party A* to 11 p.m. on Friday. Particulars of revised prices and itinerary (party A only) will be seen on page 2 of cover.

From Near and Far

Pope Pius XI favoured Esperanto.—The death of His Holiness Pope Pius XI was deeply regretted by Esperantists of all nations and creeds, owing to the sympathy and encouragement which he showed towards Esperanto.

At the 34th Eucharistic World Congress in Budapest during May, 1938, Esperanto played an important part for the first time in such gatherings. The language was officially recognised and a special sectional Esperanto Eucharistic Conference was organised as part of the main Congress. Among the organisers were Dr. Francisko Erdey, Papal Chamberlain of Budapest and Bishop Paul Yu-Pin of Nanking. This new feature of the Eucharistic Congress was honoured by the apostolic blessing of his late Holiness.

The new Secretary of the British League of Catholic Esperantists, Mr. H. P. Saunders, 45 Newtown Street, London, S.W.11, will be glad to hear from Catholic Esperantists who are not yet members.

MALO-LES-BAINS.

AN INTERNATIONAL HOLIDAY WEEK WITH ESPERANTO COURSES (under the auspices of La Societo Franca por la Propagando de Esperanto) will take place at the Esperanto Hotel Eole, Malo-les-Bains, Dunkerque, from 1st to 8th July, 1939. *Departure*: London (Victoria) 10 p.m. Friday, 30th June. *Return*: Victoria Station 9 a.m. Sunday, July 9th.

LA BELA PROGRAMO DE MALO (1-8 Julio 1939)

- (1) Matene (10-12) PERFEKTIGA KAJ PAROL-IGA KURSO DE S-RO PRAGANO.
- (2) Posttagmeze: Banado, diversaj vizitoj, ludoj kaj promenadoj. La subtila varmeta sablo de Malo estas grandioza allogaĵo.
- (3) Diversaj specialaj aranĝoj:
 Sabate: *Granda publika festo franca-Esperantista* en la SALONEGO de la URBODOMO.
 Dimanĉe: *Federacia kunveno* de Norda Francujo.
 Marde: *Ekskurseto* al la pentrinda arta urbeto BERGUES.
 Merkrede: *Gaja festeto* en "Eole" kun la Dunkerkanoj.
 Ĵaŭde: *Interesega vizito* al la instalaĵoj de la haveno. *Vespere*: oficiala akcepto en la urbodomo kun honorvino (laŭ franca kutimo).

ĈU VI POVAS REZISTI LA TENTON?

PRICES:

3rd class rail and 2nd class on train-ferry; full board (not including wines) at Esperanto Hotel Eole. All single beds:—

Sharing rooms
£4 15s. 0d.

Single rooms
£5 0s. 0d.

Limited parties will attend from a number of countries.

The British Party is limited to TWENTY, so JOIN EARLY! by sending deposit of ten shillings now and balance before May 31.

THOSE WHO BOOK FIRST WILL HAVE ROOMS FACING THE SEA.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, 142 High Holborn, London, W.C.1.

COME TO DENMARK!

Here is a chance to make friends with people of several countries—in playing, studying, eating singing and speaking together—in Esperanto or English—under the hospitable roof of the

INTERNATIONAL PEOPLE'S COLLEGE AT ELSINORE (HELSINGÖR)

Elsinore—of *Hamlet* fame—is a good centre for bathing, inland and coastal walks, visits to Copenhagen, which is quite near, and across the straits to Sweden.

Co-operative farms and other places of interest will be visited, and there will be opportunity to study Denmark's social and political life. In the evenings there will be a social programme. If you wish, you will be able to take part—without further charge—in elementary or refresher Esperanto courses.

*This Holiday is being arranged by B.E.A.
in conjunction with the Holiday Fellowship.*

DEPARTURE.—SUNDAY, 16th JULY.

The party will leave London (Liverpool Street) about 4 p.m. and travel *via* Harwich/Esbjerg (crossing 22 hours) and Copenhagen, reaching Elsinore on Monday evening. On the return Copenhagen is left on Friday morning and London is reached about 7 p.m. on Saturday, 29th July.

CHARGE.

The charge includes third-class travel (cabins on boats), full board (3 meals per day, except the day in Copenhagen) and accommodation in Denmark, taxes and gratuities. Meals on the North Sea boats are extra, as also are excursions involving expenses (which will be quite small).

Dormitories	£9	10	0
Sharing Rooms	£10	5	0
Single Rooms	£10	15	0

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, INC., 142, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1.

Aberdeen Schoolboys Correspond with Nine Countries.—Voluntary experimental classes were started at Robert Gordon's College, Aberdeen, last November, in which fifty boys are taking part. Although they have only been learning a short while many of the boys are corresponding with boys in France, Holland, Sweden, Denmark, Norway, Bulgaria, Hungary, Czechoslovakia and Jugoslavia.

No more Telephone Double-Dutch for Esperantists.—For several years telephone kiosks in Amsterdam and The Hague have been provided with instructions in Esperanto. It has now been decided that with the extensions of the automatic system throughout Holland Esperanto instructions shall henceforth be installed in all kiosks throughout the country.

Netherlands Democratic League Backs Esperanto.—From Holland comes the news that the Liberal Democratic League accepted a resolution at its Annual General Meeting, recommending that it should encourage the use of the international language, and that the government should be requested to permit its teaching in the schools.

International Children's Camp for Belgium.

—The second International Children's Camp is to be held this year during the second week in August at Tervueren, the "Versailles of Belgium," near Brussels. It is anticipated that 400 children will take part from ten different countries, and it will be conducted entirely in Esperanto. Among those planning to attend are many school children, with their teachers, from this country.

For particulars of travel arrangements, see cover. Free trips, see page 61.

APRIL

KEEP COOL—

YOUR "B.E." IS IN ITS

**LYKABOOK
SELF-BINDER**

Holds 24 Numbers.

Price 3s. (postage 6d., abroad 9d.)

Order from B.E.A., 142 High Holborn, London, W.C.1

Our Bookshelf

Books starred are stocked by the B.E.A. Others should be ordered not from the B.E.A. but from the address given. Postage extra.

***Colomba.**—*Prosper Mérimée. Tradukita de J. Beau el la franca lingvo. "Epoko" Libro-Klubo, N-ro. 6. 184 pp., 1ŝ. 6p.*

Jen la mondfama historio de Colomba—romano pri banditoj kaj *vendette*—en epoko, kiam Korsiko pli sovaĝis, ol nuntempe; sed estis ne malpli alloge bela. Ĝin legante, oni sekvas kun intereso la detalojn de vivo spirite nacia kaj indiĝena, dum la pasia, kvazaŭ virineca karaktero de Colomba igas jen miri, jen rideti.

La historio mem estas de la tipo romantika, kiu floris abunde dum la lasta jarcento; do se oni kelkafoje rimarkas iun incidenton aŭ rolulon, kies trajtoj ŝajnas false akcentitaj, oni memoru, ke ĉi tio propras al la vera "romano de banditoj." La leganto certe ne tediĝos. La traduko estas flua kaj bonstila, kaj enhavas multe da trafaj esprimoj.

T. C. BUTLER.

D-ro KAREL ČAPEK

La Blanka Malsano

A drama by one of the most outstanding writers of the century.

Translated from the Czech by
TH. KILIAN.

100 pages. Cloth bound 2/6, post 2d.

B.E.A.,
142, High Holborn, London, W.C.1.

LILIO

RAKONTO ORIGINALE VERKITA EN ESPERANTO
DE

E. ALLEYNE SINNOTTE, F.B.E.A.

190 paĝoj.
Tolebindita 1ŝ. 6p., aŭfranko 2p.

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION,
142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1.

Espero Internacia.—*Himnokolekto, el angla lingvo tradukita de F-ino A. E. Beatty, Cardington, Ohio, Usono. 240 himnoj kun muziko. 232 pp.*

Dum tre multaj jaroj la aŭtoro projektis la eldonon de ĉi tiu libro, kaj mi antaŭrigardis al ĝi kun grandaj esperoj. Pro la longa prokrasto kaj silentado mi timis, ke ĝi neniam vidos la lumon. Fine, jen ĝi! La kosto ĝin eldoni certe estis tre granda, kaj la laboro ĝin pretigi ne malpli granda.

Sed kvankam ni tre ĝojas vidi tian libron en Esperanto, mi ne povas konsciencie ĝin rekomendi. La himnoj estas ĉiuj el la speco konata sub la nomo *Moody and Sankey*, kaj ĉe tiu, al kiu plaĉas tiaj melodioj, muzike senvaloraj tamen en kelkaj rondoj amataj, ili devus ricevi bonvenigon. Bedaŭrinde, preskaŭ ĉiu traduko estas plena de lingvaj eraroj, aŭ de krudaĵoj, kiujn oni ne povas pardone kovri per la nomo "poezia libereco". Efektive, por fari kontentigan tradukon de tiaj versoj oni bezonus kapablon preskaŭ superhoman, kaj ĉiuokaze multe pli altan nivelon da poezia sento, ol montriĝas ĉi tie. Kvar himnoj troviĝas ankaŭ en *Himnaro Esperanta*, sed eĉ ilin oni presigas kun vortoj aliaj. Kun la plej granda deziro laŭdi la libron, mi devas konfesi, ke nek muzike nek lingve ĝi plaĉas. Se la aŭtoro estus uzinta la monon por presigi muzikan eldonon de la *Himnaro*, ŝi estus farinta efektivan servon al la movado.

M. C. B.

Vartejoj.—*Romano de K. Bartelmes. S.A.T., 67 Avenue Gambetta, Paris XX. 128 pp., 13 fr. fr.*

Laŭ la aŭtoro la celo de ĉi tiu libro estas "instigi la leganton al serĉado de racia kaj homeca solvo de la socia kaj morala demando". En tio ĝi iugrade sukcesas, almenaŭ rilate kelkajn specialajn problemojn de la viriganta junularo.

La verko enhavas ne nur interesan rakonton pri la klopodoj de areto da knaboj superruzi per organizo siajn "vartistojn" en diversaj medioj, sed ankaŭ pensigajn diskutojn de vera profundeco kaj priskribojn de preskaŭ poezia beleco.

Tre malmultaj estas neologismoj aŭ kontraŭfundamentaj formoj; la aŭtoro prefere kaj lerte uzas originalajn vortkombinojn kaj feliĉajn parolturnojn, ofte tre trafajn.

Tamen la historio estas fragmenta kaj neverŝajna, malklare skizita. La karakteroj estas nekonvinkaj, senrealaj; ili estas nur paroliloj, por konigi la filozofajn rezonadojn de la aŭtoro. Ofte mi sentis, ke mi legas ne romanon, sed serion da monologoj.

J. FARRAND.

Kantono sub BombardoJ de apanaj Aviadiloj).—Kortuŝaj rakontoj, kaj raporto de D-ro J. O. Thompson, kun ilustraĵoj. *Ĉinujo en Flamo.*—22 karikaturoj aŭ skizoj de ĉinaj artistoj, kun Esperanta teksto. La volumeto prezentas la ĉinan sintenon kontraŭ la japana invado.

Ĉiu libreto unu respondkuponon (50 ekz., 10ŝ.), ĉe Johan H., P.O. Box 116, Canton, Ĉinujo.

Malantaŭ la Fronto.—19 pp., *Esperanto-Undo-Koenkai, Hongo-kyoku kunai, Tokio.* Kolekto da bildoj montrantaj helpon donatan de la japana registaro al ĉinoj en la invadita teritorio.

Violetoj.—*Versaro de B. Giedra. Eldonita de Litova Esperanta Asocio. 64 pp., 0.25 dolaro, ĉe Librejo "Spaudos Fondas," Kaunas, Litovujo.*

Kolekto de 50 poemoj, originalaj aŭ tradukitaj. Eĉ se ili ne estas geniaj, ili estas almenaŭ legeblaj kun plezuro, kaj montras bonan promeson por la estonteco. Ni rekomendas en dua eldono forstreki tridekon da nenecesaj "I" kaj aliaj eliziaĵoj, facile forigeblaj. Specimenaj versoj:

Kiam floras la juneco, kaj la sango bolas,
Mankas mono, mankas ĉio, kion koro volas,
Kiam venas maljuneco, malaperas forto;
Kvazaŭ spite ekaperas mono kaj komforto.

M. C. B.

Tria Jara Raporto de la Plantpatologia Laboratorio de J. E. Ohlsen Enke, Kopenhago. Teksto danlingva, kun resumo en lingvoj angla kaj Esperanta. La unua dana periodaĵo, kiu uzas Esperanton kiel resuman lingvon. Sendota senpage al ĉiu, kiu sendos interŝanĝe similaĵon el alia lando al Paul Neergaard ĉe la Laboratorio.

HISTORIO DE KRISTO

GIOVANNI PAPINI.

Esperantigita laŭ deziresprimo de
l'aŭtoro

570 paĝoj. Broŝurita 6/6, afranko 6p.

Eldonis: Paolet, S.Vito al Tagliamento

Mendu ĉe

B.E.A., 142 High Holborn, London, W.C.1.

Is there one in your Dentist's Waiting Room?
He should have one!

ESPERANTO JIG-SAW PUZZLE

ABOUT 150 PIECES.

YOU should have one.

Price 1/-. Postage 6d.

British Esperanto Association (Inc.),
142 High Holborn, London, W.C.1.

CINUJO SUFERAS

VI POVAS HELPI ĜIN

aĉetante ĉinajn eldonaĵojn.

ORIENTA KURIERO (monata, 48p.) unu ekz. ... 4½p.
unuĵara abono ... 4ŝ.

VOĈOJ EL ORIENTO (monata, 8 grandformataj
paĝoj) ... unu ekz. ... 3p.
unuĵara abono ... 3ŝ.

TANAKA MEMORANDO (aŭtentika dokumento
pri ekspansiaj planoj de Japanujo, 34p.) ... 5p.

FORGESITAJ HOMOJ (novelaro, 240p.) ... 1ŝ. 6p.

Mendu ĉe: E. P. OCKEY, "Amikoj de Ĉinujo,"—"Baroka,"
Winifred Road, Coulsdon, Surrey, Anglujo.

Ĉu vi povas fondi aŭ helpi grupon de
"Amikoj de Ĉinujo" en via distrikto?

CORRESPONDENCE

Letters to the Editor should be as brief as possible, and written on one side only of the paper. They may be enclosed with other correspondence sent to the B.E.A. office, but must be written on a separate sheet. Where a pseudonym is used, the name and address must be enclosed, but will be treated confidentially.

LA GRAMATIKA KARAKTERO DE LA ESPERANTAJ RADIKOJ

Sur p. 42 de la marta numero aperas paragrafo, kiu donas erarigan impreson. Celante doni konsilon al lernantoj kaj studentoj, ĝi tute malatentas la fakton, ke la "vortteorio de s-ro R. de Saussure" ne estas parto de nia lingvo. Multaj Esperantistoj—kaj inter ili tiuj, kiuj plej persiste, plej profunde kaj plej honeste studadis la Zamenhofan literaturon—tute forrifuzis tiun teorion. La subtenantoj de tiu teorio neniam klarigis, kiel okazis, ke pri ĉi tiu plej fundamenta afero Zamenhof neniam kaj nenie faris eĉ la plej malgrandan aludon, kun la sola escepto en tipa letero de danko, skribita en 1910 al de Saussure, okaze de ricevo de lia broŝuro.

Oni devas memori, ke de Saussure elpensis sian teorion nur tiam, kiam Conturat malamike kritikis la vortfaradon en Esperanto, kiel nelogikan, neregulan—difektoj, kiujn laŭ lia opinio Ido evitis. Ĝis tiam nek Zamenhof nek iu alia eĉ sonĝis pri tiu teorio.

Ĉu de Saussure agis pro ŝato al Esperanto? Ho ne! Notu! En 1907 li elmetis "Lingvo Internaciona": En 1917 "Mondide": en 1920 "Esperantido": en 1928 "Novesperanto"; sen aludo pri liaj diversaj projektoj por reformita aboco! Kaj tian ŝanĝigemon oni volas trudi al lernantoj kaj studentoj kiel fidindan gvidanton, kiel aŭtoritatan pri la Zamenhofa Esperanto!

Zamenhof persiste klopodis por limigi kaj malpligrandigi la arbitran elementon en sia lingvo. Ĉi tiu teorio de de Saussure rompas tiun gravan principon, laŭ kiu Zamenhof laboris. Zamenhof donis en la XIa Regulo la principon, laŭ kiu la kunmetado de vortoj devas esti farita, kaj en lia verkaro staras sennombraj ekzemploj de la praktika aplikado de tiu principo. Li volas, ke Esperanto estu antaŭ ĉio simpla kaj elasta. Nu, la klarigo de la vortfarado laŭ la teorio de de Saussure postulas en la Budapeŝta Plena Gramatiko pli ol 100 paĝojn de kaprompantaj reguloj, de klasoj kaj subklasoj! Ne laŭ tiaj vojoj ni atingos la celon.

OSCAR M. WIHL.

Colwyn Bay.

In the Car

Feb.

- 7, **East Ham.** Wakefield Central School.
- 11, **Bristol.** Braidlea School.
- 12, **Bristol.** I.L.P.
- 13, **Weston-super-Mare.** Stanmore House School.
- 16, **Forest Gate.** Sandringham Central School.
- 16, **Bethnal Green.** Men's Institute.
- 17, **Witham.** Faulkbourne C.E. School.
- 17, **Braintree.** County High School.
- 20, **East Ham.** Plashet School.
- 23, **Hull.** Boulevard Sec. School.
- 24, **Hull.** University College.

At all the East London Schools we had large and enthusiastic audiences. A visit to one school resulted in invitations to two others. The Bethnal Green group was evidently in a healthy state, and gave the speaker a very warm welcome. The 17th provided a visit to one of the smallest schools in England, which was all the more interesting on that account; followed by a visit to 350 children (a dozen teachers being present) in the large County High School at Braintree, where the talk was obviously appreciated, and many books were sold. The same may be said of the school in Hull. It is encouraging to note that the demonstration lesson to teachers in the University College in Hull was given there for the fourth year in succession.

At the time of writing the programme for March is very full; but not much has been arranged for future dates. April is fairly free, though it may be possible to arrange for a visit to Yorkshire in the middle of the month; and the following dates have been booked: May 4, London; 12, Doncaster; June 5, Hull (Municipal Training College).

M. C. BUTLER.

At the time of going to press, the Motor Car Fund shows a deficit of £9.

Persona Kroniko

FIANCIGO

Clementi—Tallent-Bateman. — Robert Clementi kun Edith Tallent-Bateman (Esperantistino de jaro 1908).

AL KOOPERATIVAJ ESPERANTISTOJ

Nun fondiĝis Londona Grupo de la Brita Kooperativa Esperanto Ligo, kies celo estas disvastigi kaj propagandi Esperanton inter la Kooperativa Movado. Pli ol 50 jam promesis aliĝi, kaj provizora komitato nun funkcias ĝis definitiva elekto. Kotizo 1s. Aliaj interesatoj nepre skribu poŝtkarton sen prokrasto al s-ro J. W. Chambers, 4 Wrights Road, S.E. 25, kiu baldaŭ sendos pluajn detalojn kun kotizpeto al ĉiu aliĝonto.

ŜAKO

S-ro C. F. Elliott, 37 Heathfield Gardens, Croydon, Surrey, volonte donos informon pri la Tria Internacia Ŝakturniro, gvidata de sveda ŝakjurnalo. La malalta kotizo revenas en la formo de premioj. La turniro prezentas bonegan okazon por utiligo de Esperanto kaj plibonigo de ŝaksperto.

Coming Events

FEDERATION CONFERENCES

Lancashire and Cheshire.—Town Hall, Nelson, Apr. 29. Welcome by Esperantist Mayor, Councillor R. Bland, J.P., 3.30 p.m. Sec.: L. Hesling Addie, 23 Deyne Avenue, Rusholme, Manchester.

Southern.—Apr. 22, Parish Hall, Grantham Road, Eastleigh, 3.15. The Mayor has promised an official welcome.

South Midland.—Welwyn, Apr. 22. Details from Sec.: Miss U. Lebach, Wilbury Crest, Letchworth.

Yorkshire.—Apr. 22, I.L.P. Rooms, Russell Street (off North Street), Keighley, 3.30. Tea 5.30. Social Evening 6.30. Tea and Social 1/6 per head. Notify Mr. J. Pawson, 2 Hill Street, Keighley.

DIVINE SERVICE

London.—St. Ethelburga, Bishopsgate, Sunday, April 9th (Easter Day) at 3.30 p.m. Visitors to London welcomed. Speaker: (to be arranged). Soloist: Miss Audrey M. Blower. Tea and Meeting of Dua-Dimança Rondo follows at Great Eastern Hotel, Liverpool Street (1/6).

**IS YOUR NAME PRINTED ON
PAGE 63 OR 64?**

**If not, use the Guarantee Form sent
with this issue.**

SOCIALAJ LIBERTEMPOJ

KUN LA

Gastodomoj en Britujo kaj eksterlande apud Montoj, Stepoj, Lagoj, Riveroj kaj Maro en iuj el la plej belaj regionoj.

Petu prospekton en Esperanto: "Libertempoj Neordinaraj," kiu skizas la laboron de la Fellowship.

THE

Holiday Fellowship,

142, Great North Way, Hendon,
London, N.W.4.

34th Scottish Esperanto Congress

OFFICIAL INFORMATION

Date.—Friday, 19th May to Monday, 22nd May.

Akceptejo.—Grosvenor Hotel, Edinburgh.

Membership Ticket.—2/6 (after 30th April, 3/-).

The Corporation of Edinburgh and several distinguished residents are according their patronage to the Congress.

Congress President.—Miss J. Baird.

Congress Secretary and Treasurer.—Geo. W. Hare, 96 Dalkeith Road, Edinburgh.

PROGRAMME

Friday, 19 May—

5.0 p.m.—Akceptejo opens (Grosvenor Hotel).

8.0 p.m.—Supper.

9.0 p.m.—Informal Social Evening.

Saturday, 20 May—

8.30 a.m.—Breakfast.

10.0 a.m.—Local Excursions (including B.B.C. Studios).

1.0 p.m.—Lunch.

2.0 p.m.—Council Meeting.

4.0 p.m.—Congress Photograph.

6.30 p.m.—Supper.

8.0 p.m.—Civic Reception.

8.30 p.m.—11.30 p.m.—Dance at City Chambers.

Sunday, 21 May—

9.0 a.m.—Breakfast.

10.30 a.m.—Local Excursions.

1.0 p.m.—Lunch.

3.0 p.m.—Service at Palmerston Place Church.

4.30 p.m.—Tea.

7.0 p.m.—Supper.

8.0 p.m.—Social Evening, Sketch and Music.

Monday, 22 May—

8.30 a.m.—Breakfast.

10.0 a.m. — 6.0 p.m. — Motor Excursion to Lammermuir Hills, Dunbar and North Berwick.

36a Franca Kongreso de Esperanto

La 36a Franca Kongreso de Esperanto okazos ĉi-jare, en Chalons-sur-Marne, de la 27a ĝis la 29a de majo 1939 (Pentekosta Festo).

La Organiza Komitato preparas zorge: festetojn, kunvenojn, okazontajn en la Urbdomfestejo. La programo enhavas precipe viziton al la fama Supera Teknika Poringeniera Lernejo, unu el la plej modernigitaj el ĉiuj en Francujo.

La aliĝprezo estas nur 15 frankoj; la prezoj de la loĝejo, manĝaĵoj tre malaltaj. La kongresanoj ĝuos 40-elcentaj rabatoj por la vojaĝoj sur la francaj fervojoj.

Aliĝlojn vi povos peti ĉe 36a KONGRESO DE ESPERANTO: 26 rue du Port de Marne, Chalons-sur-Marne (Francujo) aŭ ĉe BEA.

Venu ĉiuj multnombre, vi estos kore akceptataj.
La Kongresa Komitato.

ESSAY COMPETITION

Tutmonda Junular-Organizo announces an Essay Competition for Young People (10-18) in Great Britain. Prizes include two free trips to the International Youth Camp in Belgium in August. Details and enrolment forms from Mr. J. W. Holland, 61 Vandyke Road, Leighton Buzzard, Beds.

ANKORAŬ UNU VORTON!

Ĉu vi scias, ke troviĝas artikolo en Esperanto ĉiumonate en

THE LINGUIST ?

THE LINGUIST estas nova monata gazeto eldonita en la lingvoj angla, franca, germana, hispana, itala kaj en Esperanto. Nuntempe, ĉar la plej multaj legantoj interesiĝas pri aliaj lingvoj, la Esperantaj artikoloj estas nur 250-vortaj.

Vi povas helpi plilongigi tiujn ĉi artikolojn, ĉar la Redaktoro promesis, ke por ĉiu cento da novaj Esperantistaj abonantoj li aldonos cent vortojn al la Esperantaj artikoloj.

Plenigu la formulon ĉi-sube kaj tiel aldonu *vian* vorton.

THE LINGUIST kostas nur 2ŝ. 6p. ĉiujare (afrankite) kaj vi certe legos ĝin kun intereso.

Al la Eldonantoj de

THE LINGUIST,

84, Kingsway, London, W.C.2.

Bonvolu enskribi mian abonon por 12 numeroj (afrankitaj). Mi kunsendas ĉekon/mandaton valore je 2ŝ. 6p.

S-ro, S-ino, F-ino.....

Adreso.....

Dato.....

Skribu Preslitere !

OFFICIAL NOTICES

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION consists of *Fellows, Members, Affiliated Groups, and Federations. The Annual Subscriptions are:—Fellows, 21/-; Members, 5/-; Junior Members (under 18), 2/6; Life Fellowship, £12. 12s. 0d.; Life Membership, £5. (See prospectus).*

*President: G. D. Buchanan, F.R.A.S.
Hon. Secretary: Bernard Long, B.A.
Hon. Treasurer: Arthur C. Oliver.
Secretary: R. B. Wilkinson.
Propaganda Secretary: M. C. Butler, M.R.S.T.*

NEW MEMBERS

Allan, T.	Aberdeen.
Arnott, W. H.	Glasgow, W.3.
Beswick, Mrs. C.	Leeds, 6.
Biddle, Mrs. L. I.	Bristol, 9.
Church, Miss M. A.	Bristol, 3.
Finch, F. F.	Bristol, 8.
Forster, Miss E.	Woodford Green.
Freeman, R. A.	London, E.4.
Fullex, J. B.	Ilford.
Gosling, C. H.	Bristol, 7.
Hands, R.	Stapleford.
Holloman, F. R.	Jersey.
Huetting, Miss D.	London, S.E.19.
King, A. V.	Bristol, 5.
Macready, H. J. G.	Sea Mills.
Macready, Mrs. K. E.	Sea Mills.
Moon, H. L.	Cheltenham.
Ritson, J.	Weybridge.
Simpson, B. A. J.	Burton-on-Trent.
Smith, J. E.	Halifax.
Snook, S. W.	Bristol, 3.
Taylor, Miss H.	Halifax.
Thorn, Miss M.	Newbury.
Toone, Mrs. C. A.	Wallasey.
Yates, G.	Bristol, 6.

NEW JUNIOR MEMBERS

Curtis, J. G.	Newbury.
Kemp, G.	Newbury.
Kemp, P.	Newbury.
Sheerman, P. H.	Donnington.
Wellington, J. W.	Newbury.

NEW DELEGATES

Beckenham, Kent.—D: A. W. Smith, 360 Upper Elmers End Road.
Brighton, Sussex.—FD (Police): S. T. Fuller, 83 Coombe Road.
Cardiff.—D: E. C. Haigh, 23 Cromwell Road, Birchgrove.
Cowes, Isle-of-Wight.—D: L. A. Cass, 20 Bond Cottages, Albert Street.
Edgware, Middlesex.—D: R. F. Parker, 8 Watersfield Way, Canons Park.
Leigh, Lancashire.—D: C. T. Dack, 34 Gordon Street.
London.—FD (Taximen): L. Wineman, 33 Northwold Road, N.16.
Lymm, Cheshire.—D: C. T. Henderson, Lymm Hotel.
Reading, Berkshire.—FD (Commerce): G. L. Preedy, "Caer Glow," St. Andrew's Road, Caversham.

NEW AFFILIATED GROUPS

Chester.—C. G. Young, Lynton, Mayfield Road, Blaen.—25 Sefton Road, Hoole, Thur. 7.30.

Second Edition!

A DIRECT METHOD TEXT-BOOK FOR
CLASS OR HOME STUDY

A PRACTICAL COURSE IN ESPERANTO

By DR. FERENC SZILÁGYI

**Illustrated Conversational Text.
Grammatical Notes in English.
Reading Matter. Exercises.
Full Vocabulary.**

ENGLISH EDITION PREPARED BY
FRED WADHAM, L.K.

Stout Paper Cover—price 1/6
(postage 2d.)

Published by
The Esperanto Publishing Co., Ltd.

Order from
The British Esperanto Association,
142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1

Crewe.—Miss M. Matthews, 4 Nile Street, Tues. 7.30.
Wigan.—A. Moore, 170 Wallgate.

B.E.A. EXAMINATIONS

Preliminary by Correspondence.—George Henry Briggs, *London, E.1*; Mabel Isobel Mulvaney, *Mullingar, Eire.*

Diploma.—Joseph Henry Thomas, Frank Allen Bailey, *Laurel Morrison, Arthur Gordon Blong, *Wellington, N.Z.*

* Denotes Distinction.

DONATIONS TO B.E.A. DURING FEB., 1939

General Funds.—J. B. Horne, £1. 10s.; Geo. L. Preedy, £1. 7s.; F-ino Z. Inman, £1. 0s. 10d.; Dr. W. A. Gibson, £1; Dowager Countess of Castlestewart, 12/-; W. T. Clark, 11/-; H. Davies, A. Hamel, Anon., 10/-; J. Chadwick, St. George's Young People's Society, F-ino D. Wilkinson, 5/-; A. F. Jarvis, 2/6; E. J. Parker, 1/-.

Motor Car and Propaganda Fund.—Simple Life Group, £5; Dr. R. H. Crowley, £1. 10s.; F-ino E. A. Jones, 10/-; G. Scott, 7/6; S-ino A. Morris, 5/3; F-ino W. Hudson, W. Thistlethwaite, 5/-; Nurse Baldwin, H. M. Jackson, 3/6; A. Caterall, 2/6.

JUBILEE FUND

	£	s.	d.
Previously acknowledged ..	1,540	19	5
A Friend ..	25	0	0
H. M. Jackson ..		3	6

£1,566 2 11

PRELIMINARY LIST OF GUARANTORS, 1939

	£	s.	d.		£	s.	d.		
Alexander, F. H., London	10	0	Horne, J. B., Glasgow	1	0	0	
Allen, A., Leek	1	10	0	Hornor, J. C., Calcutta	2	0	0
Anderson, A. M., Bagshot	10	0	Howlett, Miss A. B., Bushey	10	0
Ashby, Miss E., Birmingham	5	0	Hunter, G. B., Dunfermline	10	0
Badash, G., Rotherham	2	2	0	Ingham, H., Chesterfield	1	0	0
Bailey, Rev. T. G., London	1	0	0	Isaacs, Miss C., Manchester	5	0
Baillie, T. C., London	1	0	0	Jacklin, C. E., Hull	5	0
Beveridge, Miss A. L., Nigeria	2	0	0	Jacklin, Mrs. E., Hull	5	0
Bishop, W. O., London	10	0	Jackson, Mr. & Mrs., Wirral	10	0
Blake, Miss M. L., London	10	0	Jones, Mrs. D. E., Lee-on-Solent	2	0	0
Blakey, H., Leeds	10	0	Jones, W., Norris, Dartmouth	10	0
Bluett, T. L. C., Worthing	1	0	0	Joseph, J. R., Enfield	3	0	0
Boutwood, Mrs. J., Hastings	1	0	0	Kendrick, Mrs. E. M., E. Molesey	1	0	0
Bowen, Mrs. C., Kintbury	10	0	Kennedy, D., Glasgow	1	0	0
Bradshaw, Miss R., London	1	10	0	Kennedy, F., Leigh-on-Sea	5	0
Brown, Mrs. K. V., London	5	0	Knevet, E. de, Cairo	10	0
Cameron, P. J., Letchworth	15	0	Lanham, G. G., Shirley	5	0
Carter, Miss W. E., Bradford	1	0	0	Lasser, A., Chicago	10	0
Cather, W. A., Torquay	1	0	0	Lishman, R., Middlesbrough	1	0	0
Caw, Miss J., Edinburgh	1	0	0	McCullough, Miss S., Belfast	1	0	0
Chipperfield, Miss B. M., London	10	0	McDonald, A., Perth	2	0	0
Churchill, L. A., Derby	2	0	0	Mackenzie, J. L., Staplers	5	0
Clayton, Mrs. A. M., London	3	3	0	Manson, M. W., Pretoria	10	0
Clayton, W. E., London	6	6	0	Merton, M. Du, London	1	0	0
Cochrane, Miss I. M., Dunfermline	5	0	Metcalf, Miss E. G., Torquay	10	0
Collier, T. E., Cambridge	1	0	0	Metcalf, Miss E. J., Torquay	10	0
Cooper, Mrs. H. V., Bromley	1	0	0	Moffatt, J. W., London	10	0
Course, J., Royston	1	10	0	Murray, R., Thorpe Bay	1	0	0
Craig, Miss A. C., St. Andrew's	5	0	Neal, Mrs. J. W., London	1	0	0
Crofts, F. W., Guildford	2	0	0	Nixon, Miss V. C., Birmingham	10	0
Crowther, W. J., W. Bromwich	1	0	0	Oliver, A. C., London	1	0	0
Dale, Rev. T., Gainsborough	10	0	Orman, Miss E. O., Hertford	3	0
Darlington Society	5	0	Oswell, C. A., Nottingham	10	0
Dickes, E. W., Manchester	10	0	Oxenford, Miss C., Harrogate	5	0
Dobson, J. W., Chester	5	0	Paraige, Miss E. F., London	10	0
Driver, E. S. G., Sidcup	5	0	Parker, G. H., London	1	0	0
Dunbar, R., London	10	0	Parker, Miss M. E., Shipley	1	0	0
Edwards, Miss A. B., Bishop Auckland	1	0	0	Paul, R., Edinburgh	5	0
Elderkin, T., Reading	1	0	0	Pearson, Miss E. M., York	1	0	0
Eldridge, Miss A. E., London	5	0	Pearson, M., Sheffield	2	0	0
Fairbairn, A. R., Ryton-on-Tyne	15	0	Pearson, Miss W., Birmingham	5	0
Fairman, C. A., London	5	0	0	Phipps, W. G., Cheltenham	10	0
Faraker, F. C., Brighton	1	0	0	Potts, B., Wellington, N.Z.	5	0
Ferguson, A. L., Gisborne, N.Z.	10	0	Powers, Miss N. E., Windsor	10	0
Filmer, Miss E. M., London	10	0	Pratley, P. L., Quebec	2	0	0
Flugel, J. C., London	3	0	0	Price-Heywood, B. O., Formby	1	0	0
Fortey, Miss I. C., Croydon	1	0	0	Purvis, Miss D., London	2	0	0
Freke, Mrs. A., London	10	0	Relf, E. F., Teddington	10	0
Froome, D. F., London	10	0	Rendle, H. W., Hartlepool	10	0
Gaulter, Mrs. J., Poulton-le-Fylde	5	0	Robertson, A. W., Rochdale	10	0
Gibson, W. A., Bathgate	1	0	0	Robertson, R., London	2	0	0
Gilfillan, Mrs. E., Dundee	10	0	Robinson, Lt.-Col. G. S., Eastbourne	3	0	0
Gillett, Mrs. M. C., Banbury	20	0	0	Robinson, Mrs. G. S., Eastbourne	1	0	0
Gayfer, W. T., Cleethorpes	1	0	0	Roffey, S. C., Worthing	5	0
Goldsmith, Miss E. C., Rickmansworth	10	0	Rogers, F. B., Falmouth	5	0
Gordon, G., Christchurch, N.Z.	10	0	Roome, G. W., Sheffield	1	10	0
Grundy, Miss M. A., Middleton	5	0	Rovo, London	1	0	0
Gueritte, T. J., Surbiton	5	0	0	Rutter, Miss M. S., London	1	0	0
Hamel, Miss A., London	1	0	0	Sales, Miss R. A., London	5	0
Hamilton, R. W., Hemsworth	5	0	Seeley, Miss A., Liverpool	2	6
Harvey, W., Edinburgh	2	0	0	Slidders, A., Dundee	1	0	0
Haxton, J. T., St. Andrew's	1	0	0	Smith, A. E., Kettering	1	0	0
Hayes, C. F., London	1	0	0	Stacy, The Family, Buckhurst Hill	4	0	0
Hayton, G. M., Boro' Green	1	0	0	Stone-Fry, G., London	5	0
Hesketh, J., Birmingham	1	0	0	Strapps, Miss P. M., Ilford	5	0
Highfield, E. H., Bowes Gifford	10	0	Sumfield, V. V., Eastbourne	2	0	0
Holland, J. W., Leighton Buzzard	10	0	Thorburn, A., Birmingham	1	0	0
Hollis, G. M., Kew Gardens	2	10	0	Thring, Miss J. F., Coltishall	5	0
Holness, Miss A. B., New Barnet	1	0	0	Turner, A. J., Withernsea	5	0
Hone, Miss M. F., Kettering	10	0	Turner, J., Hastings	10	0

	£	s.	d.
Vaughan, R. F., B.N. Borneo ..	2	0	0
Wackrill, Mrs. C. F., Nottingham ..	1	0	0
Warren, G. B., London ..	0	10	0
Warren, Mrs. E., London ..		10	0
Weeks, Miss A., Titchfield ..		5	0
Werry, Miss M. F., London ..		10	0
Westmancote, W. F., Bristol ..	1	0	0
Whittam, Miss M., San Francisco ..	1	0	0
Willcocks, E. W., London ..	1	0	0
Williams, Miss A. A. W., Ross-on-Wye ..		5	0
Wooding, N., Leicester ..	1	0	0
Woolfenden, T., Rochdale ..		10	0
Wright, I. H., Birmingham ..	1	10	0
Young, Miss W. A., London ..		10	0
	£168	17	0

SUSTENTATION FUND

	£	s.	d.
Previously acknowledged ..	24	15	0
Miss B. Ashby ..	1	0	0
Dr. W. A. Gibson ..	1	0	0
Miss A. L. Richardson ..	1	0	0
P. J. Cameron ..		10	0
Miss A. Hamel ..		10	0
Anon. ..		10	0
Miss D. Wilkinson ..		5	0
	£29	10	0

APPLICATION FOR FELLOWSHIP

Cyril Hugh Bingham, London.

R. B. WILKINSON,
Secretary.

SMALL ANNOUNCEMENTS—ANONCETOJ

1d per word. Minimum 1/- per issue. Prepaid.
Copy must be received at our offices by the 6th of the month for insertion in the next issue.

Stamps.—King George VI and Colonials (without Coronation stamps); 40 different 2/6; 60 different 5/-; 25 different Coronation Stamps, used, 3/6; 25 different Silver Jubilee stamps, used, 5/-. W. M. Appleby, 47 Clarence Street, Cheltenham.

Parizo! Familio akceptas pensionulojn 15 km. de Parizo. Speciala kaj rapida metodo por lerni la francan lingvon. Komforta vilao. Skribu al: S-ino Gernaey, 28, boulev. République, Chatou (S. et Oise).

"Voĉoj el Oriento,"—monata 8-paĝa, ilustrita Esperanta Gazeto kun granda formato 26×38 cm. Abono por 10 n-roj: 2ŝ. 8p. Abonoj kolektivaj per sama adreso: nur 2ŝ. SPECIMENON senpage de "VOĈOJ EL ORIENTO," P.O. Box 1732, Hongkong.

Silka Legosigno—kun enteksita portreto de nia Majstro. Bela, bone prizorgita portretigo de D-ro Zamenhof, kies vizaĝo kaj subskribo aperas klare sur la blanka fono. Dimensioj: 15 cm. × 5 cm. Prezo: 9p., afranko 1p. *Mendu ĉe B.E.A., 142, High Holborn, London, W.C.1.*

12 vortoj, 1 ŝil. (1 resp. kup.) Pluaj vortoj po 5p.
Teksto devas atingi nian oficejon, kun antaŭpago, antaŭ la 6a de la monato por la sekvonta numero.

For information on **Workers' Esperanto Movement** write SATEB, 15a Shudehill, Manchester 4.

Harry C. Luyke, librotenisto, 25-jara, deziras interŝanĝi poŝtkartojn ilustritajn kun ekstereŭropag samideanoj, precipe en proksima kaj malproksima orientoj. Certe respondos; adreso: 22 Rembrandtlaan, Schiedam, Nederlando.

The following students of English wish to correspond in **English** by illustrated postcards and letters. Ages 20-35:—

(Teacher): A. Nilsson, Amiralsgat. 58, Malmö, Sweden.

Erik Monhagen, Nobelvägen 36, Malmö.

F-ino Hildur Truedsson, Holmberg, Mariedalsvägen 26-b, Malmö.

F-ino Majken Olsson, Eric Dahlbergsgat. 13, Malmö.

F-ino Edit Stenfelt, Nya Valtensverksvägen 4, Malmö.

F-ino Ketty Olsson, Bredakersvägen 7, Malmö.
S-ino Dagmar Johansson, Ystadsgatan 43, Malmö.

THE BRITISH ESPERANTIST

Publishers (Eldonistoj):

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, INC.
142, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1. Tel.: HOLBORN 4794.

Editor (Ĉefredaktoro): FRED WADHAM.

Literary Editor (Literatura Redaktoro):
MONTAGU C. BUTLER, M.R.S.T.

RATES OF SUBSCRIPTION (including postage to any part of the world)—
Twelve months, 2/6. Single copies, Three Penny Stamps. (Free to B.E.A. members).

ADVERTISEMENT RATES will be quoted on application to the Secretary of the B.E.A.

MANUSCRIPTS should be typewritten, and addressed to THE EDITOR. The Editor does not hold himself responsible for loss or damage, nor does he undertake to return manuscripts unaccompanied by a stamped addressed envelope. He is not necessarily in agreement with views expressed in signed articles, but accepts responsibility for those unsigned. Matter should be received by the 8th of the month.

PRINCIPAL CONTENTS OF THIS NUMBER

LA REDAKCIO KOMENTAS ..	49
MILLIONS WILL HEAR ESPERANTO ..	50
COME TO WESTON-SUPER-MARE ..	51
THE ESPERANTO STUDENT ..	53
RADIO ..	55
FROM NEAR AND FAR ..	56
OUR BOOKSHELF ..	58
IN THE CAR, PERSONA KRONIKO, COMING EVENTS ..	60
SCOTTISH AND FRENCH CONGRESSES ..	61
OFFICIAL NOTICES ..	62

JARABONO: 3 svisaj frankoj. Unuopaj ekzempleroj: po 30 centimoj (aŭ unu respondkupono). Oni sendu manuskriptojn al la Ĉefredaktoro. Li resendos nur tiujn manuskriptojn, kiujn akompanos afrankita koverto, aŭ respondkupono. Li rezervas la rajton fari korektojn laŭbezone.